

111 ปี

๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
ชลประทาน งานเพื่อแผ่นดินไทย

จุลสาร

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

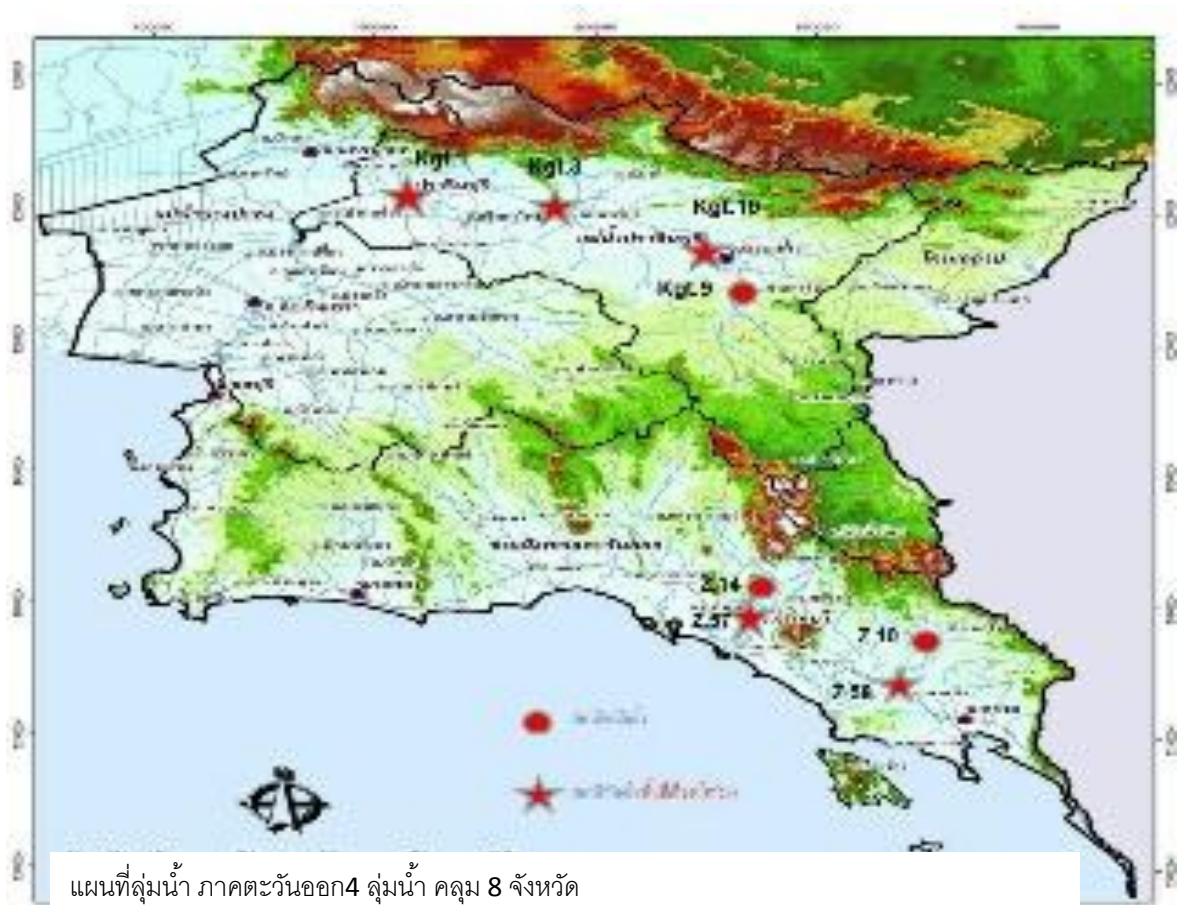
<http://water.rid.go.th/hydhome/>

- มหาอุทกภัยลุ่มน้ำปราชิน – บางประกง ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๖ หน้า ๑
- สถิติข้อมูลที่สำคัญๆ ของแม่น้ำบางประกง (แม่น้ำปราชิน) หน้า ๒-๕
- ประมวลภาพน้ำท่วม ๒๕๕๖ หน้า ๕-๖
- ทำไม ๑๒ ราศีถึงมีสัญลักษณ์เป็นรูปสัตว์ หน้า ๗-๘
- ปีมะเมีย ปีนักษัตรที่ ๗ หน้า ๘-๙

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๙ ประจำเดือน มกราคม ๒๕๕๗

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

มหาอุทกภัยลุ่มน้ำปราจีน-บางปะกง ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๖

๘ จังหวัดได้แก่ จังหวัด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

๔ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำปราจีนบุรี (๑๕) พื้นที่รับน้ำ ๑๐,๔๘๑ ตร.กม.

ลุ่มน้ำบางปะกง (๑๖) พื้นที่รับน้ำ ๗,๙๗๘ ตร.กม.

ลุ่มน้ำโตนเลสาบ (๑๗) พื้นที่รับน้ำ ๔,๑๕๐ ตร.กม.

ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก (๑๘) พื้นที่รับน้ำ ๑๓,๘๒๙ ตร.กม.

สถิติข้อมูลที่สำคัญๆของแม่น้ำบางปะกง(แม่น้ำปราจีนบุรี)

ระดับน้ำสูงสุด

เมืองปราจีนบุรี (Kgt.๑) ๒๕๕๔ ระดับน้ำ ๔.๖๑ม./๒๕๕๖ ระดับน้ำ ๔.๘๒ม.

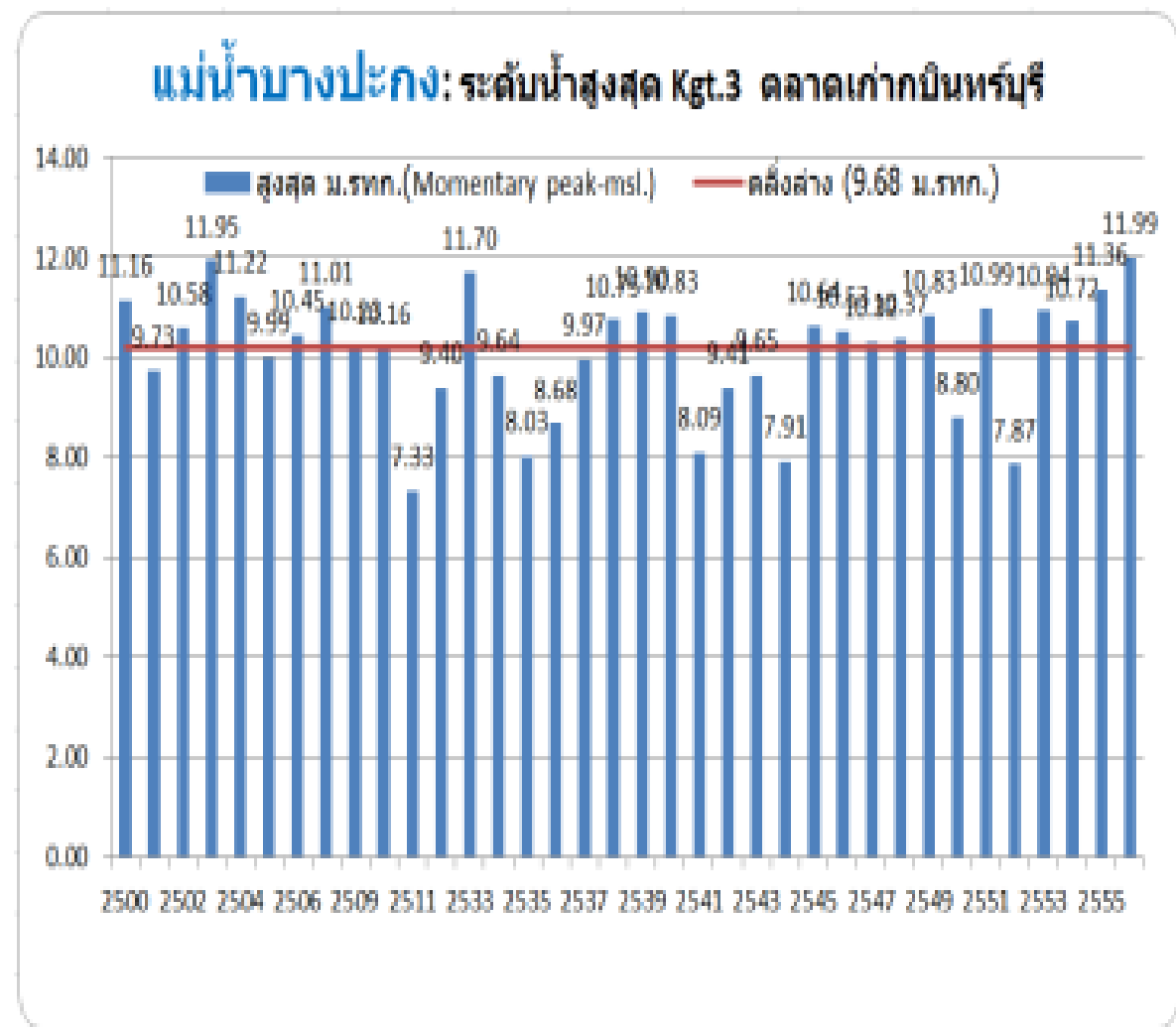
(ตั้งแต่ ๒๕๑๑ มา ปี ๒๕๕๖ สูงสุด รองลงมาคือ ปี ๒๕๕๔)

ตลาดเก่ากบินทร์ฯ (Kgt.๓) ๒๕๕๔ ระดับน้ำ ๑๐.๗๒ /๒๕๕๖ ระดับน้ำ ๑๑.๙๙

(ตั้งแต่ ๒๕๐๐ มา ปี ๒๕๕๖ สูงสุดรองลงมาคือ ปี ๒๕๐๓ระดับ ๑๑.๙๕ม.)

ศรีมหาโพธิ์(ท่าประชุม Kgt.๖) ๒๕๕๔ ระดับน้ำ ๗.๔๗/๒๕๕๖ระดับน้ำ ๗.๘๘

(ตั้งแต่ ๒๕๐๘ มา ปี ๒๕๔๗ สูงสุด๗.๙๒ ม.รองลงมาคือ ปี ๒๕๕๖)

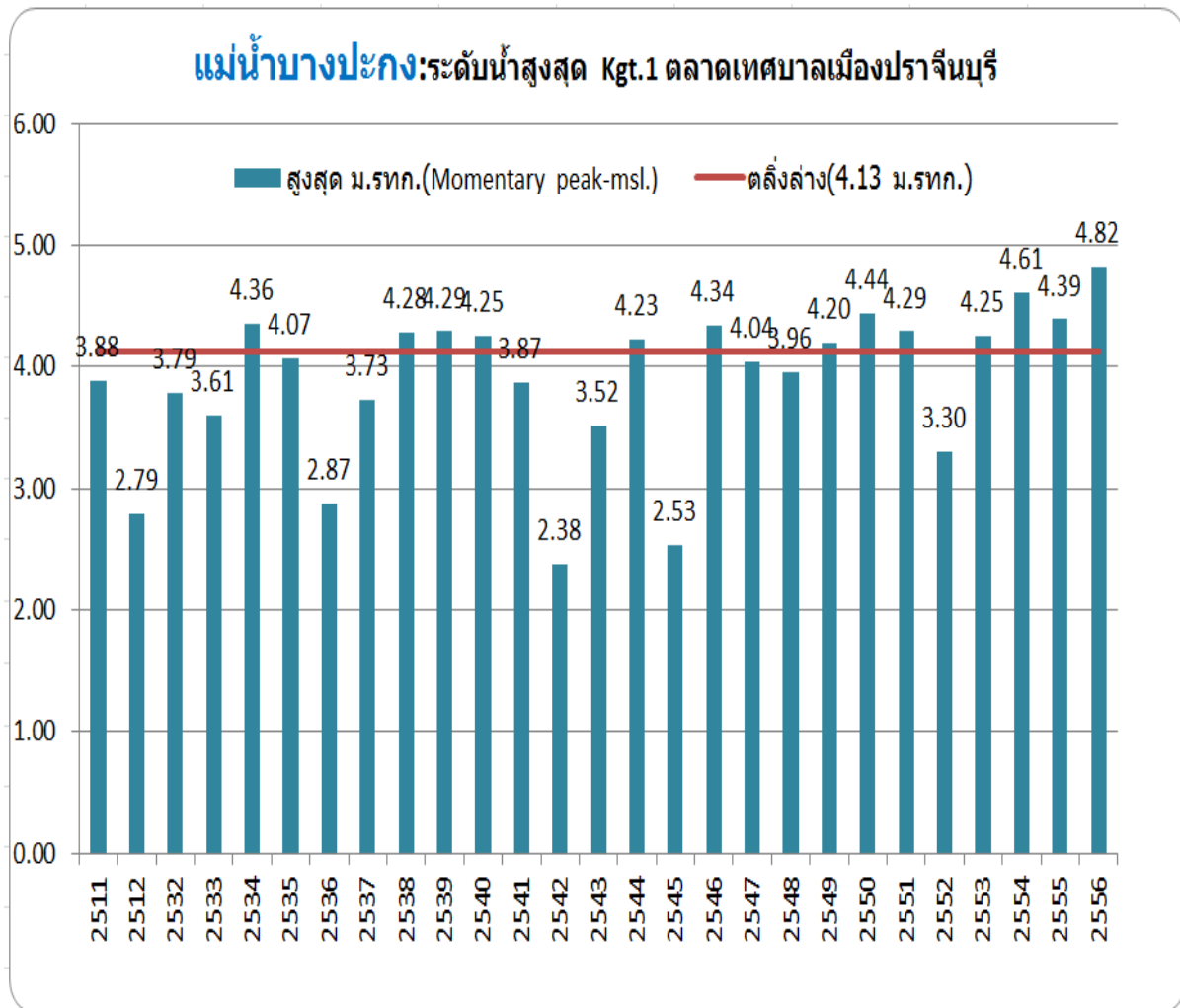

ช่วงระยะเวลา น้ำล้นตลิ่ง และ การระบายน้ำ

ตลาดเก่ากบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี (Kgt.๓ ตลิ่งล่าง ๙.๖๘ ม.)

ปี ๒๕๕๔ น้ำล้นตลิ่ง ๓๕ วัน (๑๖ ก.ย.๕๔ – ๒๑ ต.ค.๕๔)

ปี ๒๕๕๖ น้ำล้นตลิ่ง ๓๓ วัน (๒๑ก.ย.๕๔ – ๒๔ต.ค.๕๖)

เทศบาลเมือง จ.ปราจีนบุรี (Kgt.๑ ตลิ่งล่าง ๔.๑๓ ม.)

ปี ๒๕๕๔ น้ำล้นตลิ่ง ๕๕ วัน (๑ ก.ย.๕๔ – ๒๕ ต.ค.๕๔)

ปี ๒๕๕๖ น้ำล้นตลิ่ง ๓๗ วัน (๒๓ ก.ย.๕๔ – ๓๐ ต.ค.๕๖)

ตลาดท่าประชุม (อ.ศรีมหาโพธิ์) จ.ปราจีนบุรี (Kgt.๖ ตลิ่งล่าง ๗.๐๐ ม.)

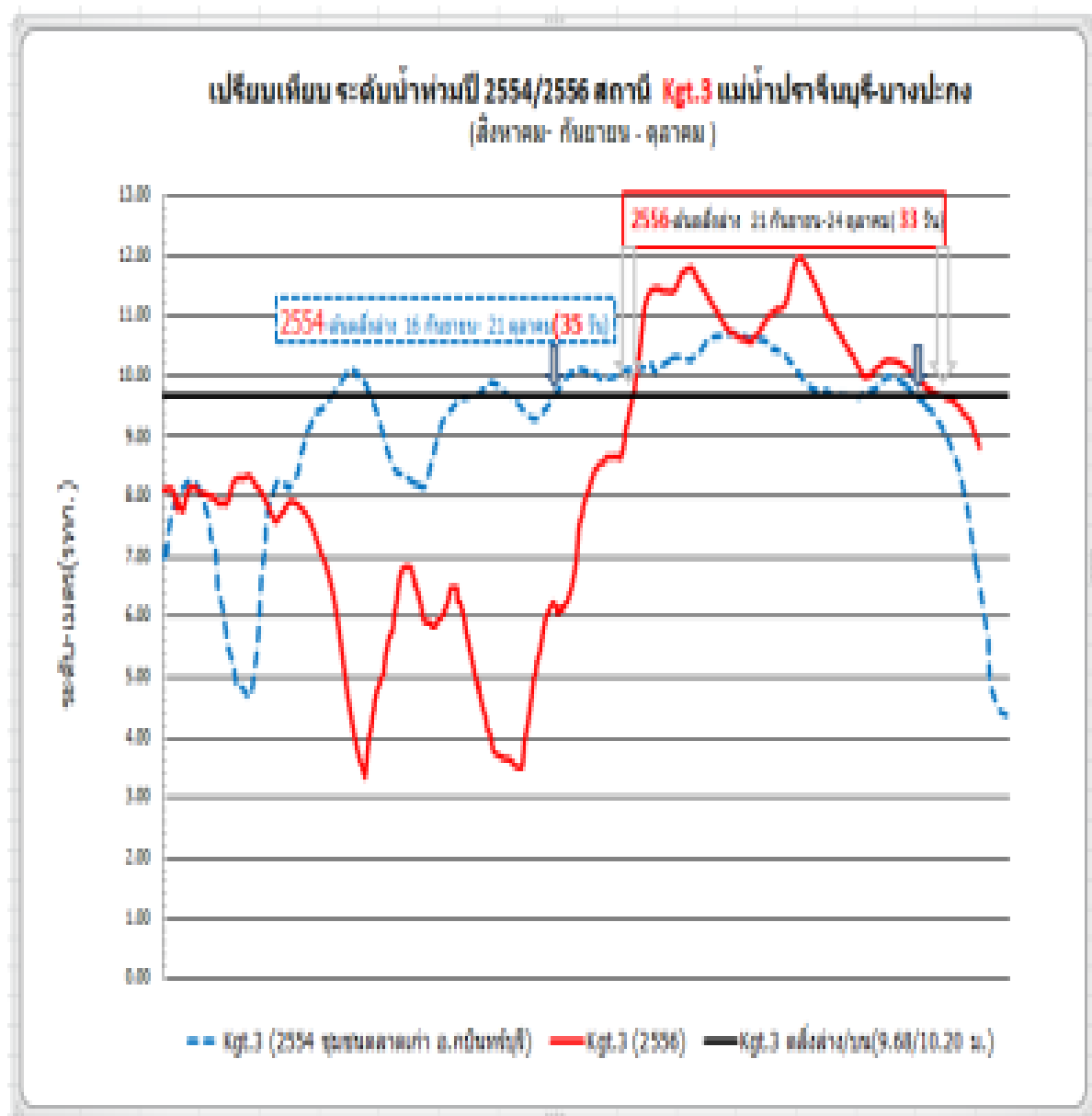
ปี ๒๕๕๖ น้ำล้นตลิ่ง ๒๔วัน (๒๑ก.ย.๕๔ – ๑๕ต.ค. ๕๖)

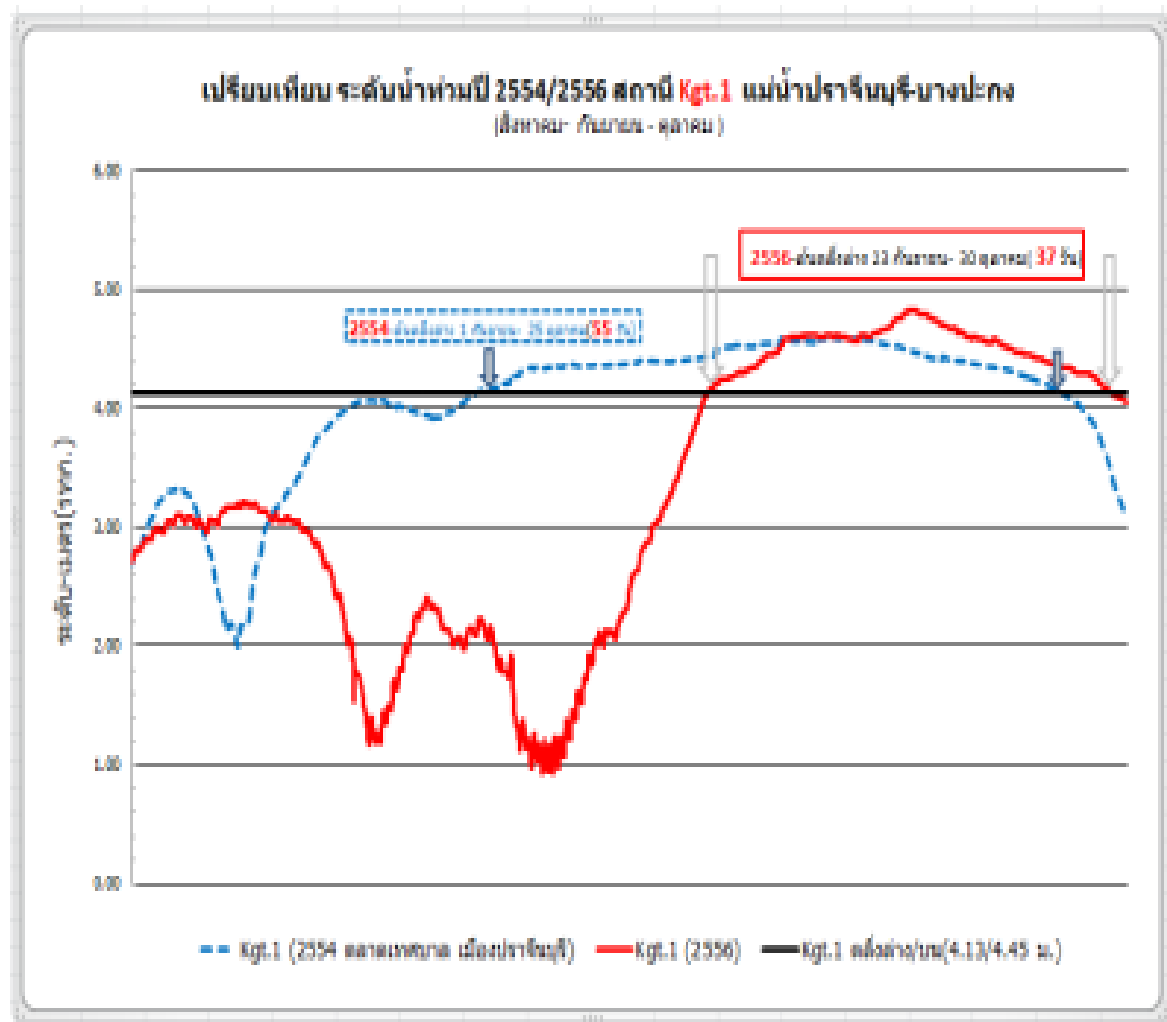
น้ำล้นตลิ่งแม่น้ำบางปะกง อ.บางขุนาก ฉะเชิงเทรา (Tkgt.๖๐ ตลิ่ง ๒.๓๐ ม.) ปี ๒๕๕๔ ระดับน้ำสูง ๒.๔๕ม. ปี ๒๕๕๖ ระดับน้ำสูง ๓.๒๖ม.

พายุไต้ฝุ่น ที่มีผลกระทบ NESAT (๒๕๕๔),KAEMI (๒๕๕๕),HAIYAN(๒๕๕๖

ฝนที่ทำให้เกิดน้ำท่วมย่านชุมชนตลาดเทศบาลเมืองปราจีน ๑๘๗.๖ มิลลิเมตร (๒๙-๓๐

ก.ย.๕๖/๒๓.๐๐-๐๓.๐๐ น.)

ประมวณภาพน้ำท่วม๒๕๕๖

ตลาดเก่ากบินทร์บุรี(Kgt.๓)

ตลาดท่าประชุม อ.ศรีมหาโพธิ์ ปราจีนบุรี(Kgt.๖)

ตลาดเทศบาลเมืองปราจีนบุรี(Kgt.๑)

ทำไม ๑๒ ราศีถึงมีสัญลักษณ์เป็นรูปสัตว์ เช่น ชวด ฉลู

ปีนักษัตร (ออกเสียง นัค-สัด) เป็นปีตามปฏิทินสุริยคติไทย โดยการนับรอบละ ๑๒ ปี อันเป็นคติการนับปีที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภูมิภาคเอเชีย ทั้งชาวไทย จีน และเวียดนาม เป็นต้น ปีนักษัตร ๑๒ ปีนั้น มีดังนี้ชวด, ฉลู, ขาล, เกาะ, มะโรง, มะเส็ง, มะเมีย, มะแม, วอก, ระกา, จอ, และ กุน โดยเริ่มต้นนับที่ปีชวด ชาวไทยนิยมนับปีด้วยปีนักษัตรมาช้านาน แต่เนื่องจากปีนักษัตรมีรอบเพียง ๑๒ ปี ซึ่งสั้นเกินไป จึงมักจะใช้เลขท้ายปีจุลศักราชมาประกอบด้วย (อ่านเพิ่มเติม ที่ปฏิทินสุริยคติไทย) การนับปีนักษัตรแบบจีนมักใช้แผนภูมิสวรรค์ภาคปฐพีกำกับ ได้แก่ 子, 丑, 寅, 卯, 辰, 巳, 午, 未, 申, 酉, 戌, 亥 ซึ่งมีรอบ ๑๒ ปีเท่ากัน เขียนเป็น 子鼠, 丑牛, 寅虎 ฯลฯ เพื่อแยกออกจากความหมายของสัตว์ อาทิ 鼠 หมายถึง หนู เป็นต้นปีนักษัตร คำว่า "นักษัตร" เป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตว่า "นักษัตร" หรือที่ไทยใช้ว่า "นักษัต" นอกจากนี้ก็ยังมีอีกสองความหมาย คือ คำว่า "นักษัตร" หรือ "นักษัต" ที่หมายถึงกลุ่มดาว"ฤกษ์" นี้เองที่เป็นที่มาของคำว่า "นักษัตฤกษ์" (นัค-ซัด-ตะ-เริก | หมายถึง งานรื่นเริงตามธรรมเนียมตามฤดูกาล เช่น งานสงกรานต์ งานลอยกระทง) ส่วนคำว่า "นักษัตร" ยังมีอีกความหมายหนึ่ง หมายถึงชื่อรอบเวลากำหนด ๑๒ ปี เป็น ๑ รอบ เรียกว่า ๑๒ นักษัตร โดยกำหนดให้สัตว์เป็นเครื่องหมายในปีนั้นๆ คือ ชวด-หนู ฉลู-วัว ขาล-เสือ เกาะ-กระต่าย มะโรง-งูใหญ่ มะเส็ง-งูเล็ก มะเมีย-ม้า มะแม-แพะ วอก-ลิง ระกา-ไก่ จอ-หมา กุน-หมู สำหรับคนไทยนั้นได้เริ่มต้นปีนักษัตรใหม่เมื่อถึงวันปีใหม่ไทยหรือวันสงกรานต์ คนไทยใช้สัตว์ช่วยนับปีมานานแค่ไหนแล้วไม่มีผู้ใดทราบ แต่ในศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ ๑ ด้านที่ ๓ และด้านที่ ๔ มีข้อความในจารึกกล่าวถึงปีมะโรง ปีกุน และปีมะแม นั้น หมายความว่าไทยได้ใช้ปีนักษัตรมาไม่น้อยกว่า ๗๐๐ ปีทีเดียว สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงวินิจฉัยถึงเหตุผลที่เรานิยมใช้ ๑๒ นักษัตรว่า “ที่เอารูปสัตว์มาใช้หมายถึงปีนั้น เพื่อจะให้จำได้สะดวก” การนับปีโดยใช้

สัตว์เป็นสัญลักษณ์นี้ ไม่ใช่มีเพียงประเทศเราเท่านั้น ประเทศต่างๆในเอเชียหลายประเทศ อาทิ จีน ญี่ปุ่น เวียดนาม ลาว เขมร ฯลฯ ก็ใช้วิธีดังกล่าวด้วย ทั้งลำดับปีก่อนหลัง และสัตว์ที่ใช้ก็ตรงกัน หรืออาจแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย เช่น ปีมะโรงของจีนเป็นมังกร ปีเถาะของญี่ปุ่นเป็นแมว ปีขุนของล้านนาเป็นช้าง เป็นต้น นอกจากจะใช้ ๑๒ นักษัตรช่วยนับปีแล้ว เรายังเชื่ออีกด้วยว่า คนเกิดในปีนักษัตรใด จะมีนิสัยใจคอและพรหมลิขิตตามที่กำหนดไว้ตามปีนักษัตรนั้น ด้วยเหตุนี้ คนไทยจึงมักจำปีเกิดเป็นปีนักษัตร และเมื่อผู้ใดมีอายุครบ ๕ รอบของปีเกิดคืออายุครบ ๖๐ ปี ก็มักจัดงานเลี้ยงฉลองใหญ่โต ดังที่เราได้ยินได้เห็นกันบ่อยๆ สำหรับ ๑๒ ชนิดใน ๑๒ นักษัตรไทย ส่วนใหญ่แล้วเป็นสัตว์ที่เราคุ้นเคยและพบเห็นได้ง่ายคนไทยทั้งเลี้ยงและไล่ล่า กินเนื้อและตีมันม ใช้หนังและเก็บเขา เอ็นดูและเกรงกลัว ขี้เล่นและใช้ลาก ร้องไห้กลัว และหัวเราะขบขัน สัตว์ต่างชนิดใน ๑๒ นักษัตร นอกจากข้างอันเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองแล้ว สัตว์ที่ผูกพันกับคนไทยที่สุดคงจะหนีไม่พ้นสัตว์ ๑๒ ชนิดใน ๑๒ นักษัตรนี้เอง สำหรับนาครหรืองูใหญ่ แม้จะไม่มีตัวตนในอาณาจักรสัตว์ในโลกของวิทยา แต่ความที่นาครนั้น เกี่ยวข้องพันพันกับคนไทยและวัฒนธรรมไทยอย่างลึกซึ้ง ดังที่นาครปรากฏอยู่ในความเชื่อ ศิลปกรรม และสถาปัตยกรรมไทยมากมาย จนเรารู้คุ้นเคยกับนาคร – สัตว์ในจินตนาการนี้ไม่แพ้ไก่ หมา เสือ หรือสัตว์อื่นๆใน ๑๒ นักษัตรเลย

แหล่งข้อมูลข่าวสาร บทความ บทวิเคราะห์ เรื่องราวท่องเที่ยว ใน จังหวัดชลบุรี

ปีมะเมีย ปีนักษัตรที่ ๗

มะเมียเป็นชื่อปีที่ ๗ ของรอบปีนักษัตร มีสัญลักษณ์เป็นม้า ซึ่งเป็นภาพของความเป็นองอาจ สง่างาม แคล่วคล่อง รวดเร็ว แข็งแรง มีสีประจำปีคือสีเขียว เป็นปีธาตุไฟ ชาตฤกษ์เป็นเทวดาผู้หญิง มีงูขี้เหล็กสถิตอยู่ที่ต้นตะเคียนและต้นกล้วย ปีสมพงศ์ ฉลู ขาล มะเส็ง วอกระกา และมีทิศประจำปีคือทิศใต้ คนเกิดปีมะเมียมักมีพลัง มีความเฉลียวฉลาด มั่นใจในตนเองสูง แต่ก็เป็นคนอ่อนโยนและอบอุ่นในเวลาเดียวกันมีบุคลิกสง่างาม มีความกระตือรือร้นในขณะที่พูด ตอบสนองได้อย่างรวดเร็วและตัดสินใจได้ทันที เป็นคนใจกว้าง มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวได้เร็วเพื่อรับทักษะใหม่ ๆ มีความคิดที่หลากหลาย มีความสามารถจัดการงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน มีความสามารถในการทำธุรกรรมทางการเงิน ข้อยเสียคือเป็นคนค่อนข้างใจร้อนและดื้อรั้น

สัญลักษณ์ประจำเดือนเกิด

เดือน ๕,๖,๗ ม้ามณีกาศ ธาตุไฟป่า

เดือน ๘,๙,๑๐ ม้าเลี้ยง ธาตุไฟสุ่ม

เดือน ๒,๓,๔ ม้าอาชาไนย ธาตุไฟในแก้ว

สัญลักษณ์ประจำวันเกิด

วันอาทิตย์ ม้าคนเลี้ยง

วันจันทร์ ม้าเทวดาเลี้ยง

วันอังคาร ม้าพระราชา

วันพุธ ม้าพเนจร

วันพฤหัสบดี ม้าพระโพธิสัตว์

วันศุกร์ ม้ากำพร้า

วันเสาร์ ม้าเอ็นพิการ

จุลสารสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

- วัตถุประสงค์**
๑. สร้างแหล่งรวบรวมและจัดระบบ องค์ความรู้ที่กระจายอยู่ในแต่ละส่วนให้อยู่ในที่เดียวกัน ง่ายต่อการค้นคว้า และนำไปใช้ประโยชน์
 ๒. เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้ของหน่วยงานภายในสำนักให้กับผู้อ่านทั้งภายใน และ ภายนอกองค์กร เสริมประสิทธิภาพการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนระหว่างบุคลากรของหน่วยงานในองค์กร
 ๓. เป็นช่องทางในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และนำเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ และสร้างสรรค์

ที่ปรึกษา : ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำ
ผู้อำนวยการส่วนอุทกวิทยา
ผู้อำนวยการส่วนการใช้น้ำชลประทาน
ผู้อำนวยการส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา
ผู้อำนวยการส่วนความปลอดภัยเขื่อน
ผู้อำนวยการศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำ

คณะทำงาน : ฝ่ายเผยแพร่การใช้น้ำชลประทาน

สถานที่ติดต่อ : สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน โทร ๐-๒๒๔๑-๒๓๖๐
Fax.๐-๒๒๔๑-๒๓๖๐ <http://water.rid.go.th/hydhome/>
ฝ่ายเผยแพร่การใช้น้ำชลประทาน โทร ๐-๒๒๔๑-๔๗๙๔ Fax ๐-๒๒๔๑-๔๗๙๔
E-mail: drweewan@hotmail.com
ศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
<http://www.hydro-6.com>
โทร ๐๓๘-๓๔๑๑๗๑, ๐๓๘-๓๔๘๐๘๗ แฟกซ์ : ๐๓๘-๓๔๘๐๘๗